

MONITOR GOSPODARCZY INSTYTUTU ZACHODNIEGO

7/2025
08.08.2025

*Redakcja:
dr Piotr Andrzejewski*

SYTUACJA EKONOMICZNA W NIEMCZECH – czerwiec 2025 r.

Po ożywieniu niemieckiej gospodarki na początku roku, dynamika wzrostu osłabła do tego stopnia, że w drugim kwartale niemieckie PKB skurczyło się o 0,1%. Handel zagraniczny zaczął być czynnikiem hamującym wzrost, a eksport, zwłaszcza do USA, odnotował spadki. Tendencje ujawniające się w gospodarce niemieckiej były niejednoznaczne: spadki w sprzedaży detalicznej równoważył wzrost rejestracji nowych samochodów przez osoby prywatne oraz wzrosty w branży hotelarsko-gastronomicznej. Pogarszająca się sytuacja na rynku pracy zachwiała także nastrojami konsumentami. Oczekiwane ożywienie na rynku pracy w drugim kwartale 2025 r. nie nadeszło. Pozytywny trend wzrostu produkcji przemysłowej został przerwany w czerwcu, kiedy to zarejestrowano spadek o -1,9% miesiąc do miesiąca (-3,6% w ujęciu rocznym). W energochłonnych sektorach przemysłu spadek ten był jeszcze większy i wyniósł -2,2%. Jednakże nie można wykluczyć znaczącego pogorszenia się perspektyw ze względu na niepewność geopolityczną i handlową. Inflacja zmalała do 2%, obniżce uległy zarówno ceny energii, jak i ceny energii elektrycznej. Niewypłacalność firm zmniejszyła się w czerwcu o 3,9% w ujęciu miesięcznym, ale w ujęciu rocznym była wyższa aż o 22,6%.

→ [*Die wirtschaftliche Lage in Deutschland in Juli 2025*](#)

ANALIZY

● Raport OECD o stanie niemieckiej gospodarki

Według raportu OECD dotyczącego stanu niemieckiej gospodarki w 2025 r. uda się osiągnąć wzrost o 0,4% PKB, a w 2026 r. o 1,6%. Szacunki OECD są więc znacznie bardziej optymistyczne niż dotychczasowe predykcje zarówno Federalnego Ministerstwa Gospodarki i Energii, jak i niemieckich instytutów ekonomicznych. Jako najważniejsze czynniki pro wzrostowe w dokumencie wymienia się wzrost konsumpcji prywatnej wywołany niską inflacją, wzrostem nominalnych płac czy malejącą niepewnością polityczną. Do najważniejszych czynników hamujących wzrost należy niepewność polityki handlowej, zwłaszcza inwestycji w produkcję zorientowaną na eksport. Mimo występowania tego negatywnego czynnika OECD przewiduje, że inwestycje prywatne wzrosną w najbliższym okresie z uwagi na wysokie oszczędności przedsiębiorstw oraz spadające stopy procentowe. Nie bez znaczenia mają także być nowe inwestycje publiczne w obronność i infrastrukturę. Efekty tych inwestycji będą widoczne dopiero w 2026 r., ponieważ zatwierdzenie szczegółowych planów inwestycyjnych, a także procedur planowania infrastruktury i zamówień publicznych jest czasochłonne. W raporcie OECD wskazuje się jednak, że jeśli procedury planowania

i zatwierdzania zamówień publicznych nie zostaną przyspieszone, realizacja projektów inwestycji publicznych ulegnie opóźnieniu, co obniży wzrost PKB w 2026 r.

Poluzowanie zasad zadłużania się wymaga w ocenie raportu zapewnienia średnioterminowej stabilności fiskalnej, poprawy efektywności wydatków publicznych oraz poszerzenia bazy podatkowej. Wszystko to powinno zostać osiągnięte ze względu na rosnącą presję wydatkową związaną ze starzeniem się społeczeństwa. Zwiększone inwestycje publiczne rodzą także ryzyko wzrostu presji inflacyjnej. Problemem pozostaje w dalszym ciągu niedobór wykwalifikowanej siły roboczej. Według raportu OECD ograniczenie bodźców fiskalnych do wcześniejszego przechodzenia na emeryturę poprawiłoby motywację do utrzymania aktywności zawodowej u starszych pracowników i pomogłoby ustabilizować wydatki emerytalne w obliczu rosnącej presji fiskalnej związanej ze starzeniem się społeczeństwa. Aby zaradzić niedoborom wykwalifikowanej siły roboczej, kluczowe jest rozszerzenie możliwości szkoleniowych dla pracowników i bezrobotnych, w tym wsparcie dla osób ubiegających się o formalne wykształcenie zawodowe.

Coraz silniejsze globalne trendy ochrony handlu oraz rosnąca konkurencja ze strony Chin na kluczowych dla Niemiec rynkach eksportowych negatywnie wpłynęły na niemiecki wolumen eksportu. Zauważalne jest jednak strukturalne przesunięcie w kierunku produktów o wyższej wartości dodanej w przemyśle. Należy także podkreślić fakt, że wzrost niepewności co do przyszłej polityki handlowej USA doprowadził do zwiększenia eksportu w pierwszym kwartale 2025 r. (zakupy wyprzedzające, na zapas).

W raporcie podkreśla się także pilną potrzebę zmniejszenia obciążeń administracyjnych i barier regulacyjnych utrudniających wejście na rynek i rozwój firm, zwłaszcza w sektorze budowlanym i usługowym. W ocenie OECD ma to kluczowe znaczenie dla wzmocnienia konkurencji i ożywienia dynamiki biznesu, inwestycji i innowacji. Będzie to wymagało przyspieszenia cyfryzacji administracji publicznej, w tym poprzez ustanowienie obowiązkowych wspólnych standardów informatycznych, oraz zintensyfikowania działań na rzecz przeglądu, uproszczenia i harmonizacji istniejących przepisów i procedur administracyjnych na wszystkich szczeblach administracji.

→ [OECD Economic Outlook, Volume 2025 Issue 1 Tackling Uncertainty, Reviving Growth](#)

WIADOMOŚCI

● Carsten Linnemann o polityce pro wzrostowej

Typowany wcześniej na ministra gospodarki sekretarz generalny CDU Carsten Linnemann przedstawił na łamach dziennika „Handelsblatt” pomysły na pobudzenie wzrostu niemieckiej gospodarki. W swoim artykule wskazał przede wszystkim na potrzebę poprawy produktywności. Jednym z pierwszych kroków, w jego przekonaniu, powinno być zachęcenie ludzi do szybszego powrotu do pracy poprzez zmniejszenie świadczeń dla tych, którzy nie chcą podjąć zatrudnienia. Linnemann opowiada się za zwiększeniem zachęt do osiągania lepszych wyników, stąd propozycje podwyższenia wynagrodzenia za nadgodziny. Zauważa także, że w Niemczech wskaźnik osób pracujących w niepełnym wymiarze godzin nie tylko jest ponadprzeciętnie wysoki, ale w dodatku wykazuje tendencję rosnącą. Za ten stan rzeczy obwinia on brak odpowiednich możliwości opieki nad dziećmi lub osobami jej wymagającymi. Według Linnemanna jednym z najważniejszych problemów współczesnych Niemiec są niedobory (wykwalifikowanej) siły roboczej. Sekretarz generalny CDU zwraca uwagę na fakt, że do 2036 r. 13 mln osób przejdzie na emeryturę, co odpowiada liczbie stanowiącej 25% wszystkich zatrudnionych. W jego ocenie żaden napływ wykwalifikowanych pracowników nie wypełni braków, jakie powstaną na rynku pracy. Ponadto 200 tys. osób z niemieckim obywatelstwem w wieku od 20 do 40 lat opuszcza Niemcy każdego roku, zwiększając problemy związane z niedoborem siły roboczej. Linnemann wskazuje, że Niemcy pracują mniej niż przedstawiciele innych narodów – 200 godzin mniej niż wynosi średnia OECD. Niemniej – o czym z nadzieją zapewnia – znalazłoby się wiele osób, które chciałyby dobrowolnie pracować dłużej. Obecnie tylko 20% osób w wieku 65–69 jest zatrudnionych, pozostaje zatem duży zasób, do którego można sięgnąć. Z tego względu proponuje program „aktywnej emerytury”.

[Handelsblatt, Mehr Wohlstand in Deutschland dank gemeinsamer Kraftanstrengung](#)

● Napięcie między rządem a Federalną Agencją Sieci

Nowy rząd Niemiec będzie dążył do wdrożenia pakietu ulg podatkowych dla przedsiębiorstw o wartości 46 mld euro, aby wyprowadzić największą gospodarkę strefy euro ze stagnacji. Minister finansów Lars Klingbeil (SPD) jest odpowiedzialny za wprowadzenie tych polityk w życie. Według szacunków „Financial Times” ulgi podatkowe, obejmujące odliczenia od zakupu nowego sprzętu i nowych pojazdów elektrycznych, będą kosztować łącznie około 46 mld euro do 2029 r. Klingbeil miał powiedzieć, że „stymulator wzrostu umożliwi nam zabezpieczenie miejsc pracy” i pobudzi gospodarkę. „Po okresie stagnacji gospodarczej ważne jest, aby znacząco zwiększyć potencjał niemieckiej gospodarki” – dodał. W ocenie ministra finansów środki te powinny przyczynić się do wzrostu krótkoterminowej i długoterminowej konkurencyjności Niemiec i atrakcyjności tego państwa jako lokalizacji dla biznesu. Planowane ulgi mają zostać przyjęte do „końca lata 2025 r.” Firmy będą mogły odliczać od podatku 30% kosztów zakupu nowych maszyn i innego sprzętu rocznie w latach 2025–2027. Od 2028 r. federalna stawka podatku dochodowego od osób prawnych,

wynosząca 15%, będzie spadać o jeden punkt procentowy rocznie do 10%. Nadal obowiązywać ma średnia stawka podatku komunalnego od działalności gospodarczej wynosząca 14%, co oznacza, że całkowita stawka ostatecznie wyniesie około 24% – pozwoli to Niemcom zrównać się pod tym względem ze średnią OECD. Firmy będą mogły również odliczyć 75% ceny zakupu nowych pojazdów elektrycznych.

Holger Schmieding, główny ekonomista Berenberg uznał kierunek zmian za pozytywny, dodając, że „złagodzenie obciążeń regulacyjnych będzie trudniejsze, ale też ważniejsze”. Robin Winkler, dyrektor ds. makroekonomii niemieckiej w Deutsche Bank, stwierdził, że propozycje powinny zapewnić „pozytywny, krótkoterminowy impuls dla sektora produkcyjnego”. Impuls taki jest potrzeby, gdyż według niemieckiego banku rozwoju KfW, w trzecim kwartale 2024 r. inwestycje niemieckich przedsiębiorstw w zakłady, maszyny i pojazdy były o 9% niższe niż przed pandemią. W tym samym okresie wyniosły one o 11,5% więcej w USA i o 1% więcej w całej UE. Wydatki niemieckiego sektora publicznego i prywatnego na działalność badawczo-rozwojową również były niższe niż w innych krajach: od czasu pandemii Niemcy przeznaczyły na własność intelektualną o 11% więcej środków, podczas gdy USA o 36%, a Francja o 27% więcej. Dotyczy to w szczególności inwestycji w sztuczną inteligencję.

[*Financial Times, Friedrich Merz plans €46bn corporate tax breaks to revive German economy*](#)

🕒 **Wzrost chińskiego eksportu do Niemiec**

Chiński eksport do USA gwałtownie spada, ale dostawy do Niemiec znacząco rosną. To sprawia, że Niemcy stają się najważniejszym rynkiem alternatywnym dla chińskich eksporterów. Podczas gdy chiński eksport do USA zmniejszył się w maju 2025 r. o 34,5% w porównaniu z tym samym miesiącem ubiegłego roku, dostawy do Niemiec wzrosły o ponad 20% drugi miesiąc z rzędu, według danych chińskich władz celnych. Z kolei import z Niemiec spadł o 1,3%. Dla porównania chiński eksport w ujęciu globalnym wzrósł o 4,8%, import zaś zmniejszył się o 3,4%. Jeśli uwzględnić zmiany cen, wolumen dostaw towarów z Chin do Niemiec mógł wzrosnąć jeszcze bardziej. Na handel zagraniczny Chin w maju silnie wpłynął spór celny ze Stanami Zjednoczonymi, a do połowy maja między Stanami Zjednoczonymi a Chinami obowiązywały cła importowe przekraczające 100%. Nawet po późniejszych zmianach wysokości ceł należy mieć na uwadze, że przekierowanie statków zajmuje firmom żegludowym kilka tygodni. Strona chińska oczekuje „gwałtownego ożywienia” w handlu z USA, co z kolei negatywnie odbije się na Niemczech (duży spadek po dużym wzroście). Ponieważ najważniejszą kwestią pozostaje chiński eksport pierwiastków ziem rzadkich, Niemcy mogłyby skorzystać na zawirowaniach handlowych na linii Chiny-USA, zwłaszcza że pierwiastki te są także wykorzystywane w przemyśle obronnym. Ponadto Ministerstwo Handlu w Pekinie ogłosiło, iż chce przyspieszyć przyznawanie licencji europejskim firmom. Otwarte pozostaje pytanie, czy europejskie, w tym niemieckie, firmy mają wystarczające moce przerobowe i elastyczność, by wykorzystać pojawiające się okresowe okna możliwości.

[*Franfurter Allgemeine Zeitung, Chinas Export nach Deutschland steigt rasant*](#)

KALENDARIUM

DATA	MIEJSCE	WYDARZENIE
03.06.2025	Berlin	Ministerstwo Gospodarki i Energii uruchomiło program INNO-KOM, który ma na celu dofinansowanie instytucji badawczych non-profit w regionach słabych strukturalnie. W zamian mają one udostępnić wyniki swoich badań małym i średnim przedsiębiorcom.
03-04.06.2025	Paryż	Minister gospodarki Katherina Reiche uczestniczyła w spotkaniu z francuskim ministrem gospodarki i finansów Érikiem Lombardem oraz ministrem przemysłu i energii Markiem Ferraccim. Następnie wzięła udział w spotkaniu ministrów państw OECD oraz państw G7.
03.06.2025	Bogota (Kolumbia)	W obecności sekretarza stanu Stefana Rouenhoffa dokonano otwarcia niemiecko-kolumbijskiego tygodnia partnerstwa klimatycznego. Jeden z głównych tematów wydarzenia stanowiła współpraca wodorowa.
04.06.2025	Berlin	Ministerstwo Gospodarki uruchomiło kolejny nabór do programu IGP, który ma pomagać przedsiębiorcom w rozwiązaniu problemu niedoboru wykwalifikowanej siły roboczej. Program wspiera imigrację i integrację specjalistów.
05.06.2025	Berlin	Pod auspicjami Ministerstwa Gospodarki odbył się Dzień Innowacji dla MŚP. Resort reprezentowała sekretarz stanu Gitta Connemann.
10.06.2025	Berlin	Thomas Steffen został nowym sekretarzem stanu w Ministerstwie Gospodarki i Energii.
12.06.2025	Berlin	OECD opublikowała raport dotyczący stanu gospodarki niemieckiej.
16.06.2025	Berlin/Mukran	Ministerstwo Gospodarki rozwiązało umowę z Deutsche ReGas dotyczącą statku regazyfikacyjnego (FSRU) w Mukran.
16.06.2025	Luksemburg	Minister Reiche wzięła udział w posiedzeniu Rady Energetycznej UE. Jednym z ważniejszych przyjętych na nim postanowień było powołanie grupy zadaniowej ds. dokończenia budowy unii energetycznej.
16.06.2025	Paryż	Minister Reiche uczestniczyła w 11. sesji Francusko-Niemieckiego Zgromadzenia Parlamentarnego, która dotyczyła odnowy relacji francusko-niemieckich.
16.06.2025	Kopenhaga/Berlin	Dania i Niemcy wspólnie ogłosiły powstanie „Wyspy Energetycznej Bornholm”, czyli pierwszego hybrydowego interkonektora morskiej farmy wiatrowej między Niemcami a Danią.
16.06.2025	Salvador (Brazylia)	Sekretarz stanu Gitta Connemann udała się do Brazylii na 41. Niemiecko-Brazylijskie Dni Biznesu (jest to najstarsza

		dwustronna komisja gospodarcza między Niemcami a innym państwem na świecie).
18.06.2025	Berlin	Ministerstwo Gospodarki po roku obowiązywania rozporządzenia o zerowej emisji netto w przemyśle (Net-Zero Industry Act) rozpoczęło ocenę okresową tej regulacji.
19.06.2025	Waszyngton	Minister Reiche złożyła wizytę w USA z zamiarem przeprowadzenia rozmów dotyczących amerykańskiej polityki celnej.
23.06.2025	Berlin	Minister Katherina Reiche spotkała się z Komisarzem UE ds. handlu i bezpieczeństwa gospodarczego Marošem Šefčovičem. Tematem rozmowy były negocjacje prowadzone przez KE z administracją USA, mające przyczynić się do osiągnięcia porozumienia w sprawie sporu celnego.
24.06.2025	Berlin	Rząd federalny przyjął projekt budżetu na 2025 r.
24.06.2025	Berlin	Rząd federalny zatwierdził projekt mający na celu usprawnienie kontroli użytkowania gruntów i ułatwienie wydawania zezwoleń na budowę lądowych turbin wiatrowych.
26.06.2025	Bruksela	KE przyjęła Clean Industrial Deal State Aid Framework (CISAF). Nowe zasady przyznawania pomocy publicznej umożliwiają państwom członkowskim UE wykorzystanie funduszy państwowych do wspierania projektów w dziedzinie energii odnawialnej, dekarbonizacji przemysłu oraz rozwoju i ekspansji technologii transformacyjnych.
26.06.2025	Berlin	Minister Reiche spotkała się z japońskim ministrem ds. bezpieczeństwa gospodarczego Minoru Kiuchi w ramach funkcjonującego już trzeci rok niemiecko-japońskiego formatu dotyczącego bezpieczeństwa gospodarczego. Obrót handlowy między Niemcami a Japonią wyniósł 44,2 mld euro w 2024 r. Oba państwa mierzą się z podobnymi wyzwaniami (zagraniczna konkurencja, starzenie się społeczeństwa).
30.06.2025	Warszawa	Minister gospodarki i energii Katherina Reiche przybyła z wizytą inauguracyjną do swoich polskich odpowiedników. Rozmowy dotyczyły polityki gospodarczej i energetycznej oraz poszukiwania nowych formatów współpracy gospodarczej.
30.06.2025	Berlin/Schwedt	Rząd federalny przedłużył gwarancję zatrudnienia dla rafinerii PCK do końca 2025 r. Funkcjonowanie rafinerii zostało zagrożone po wstrzymaniu dostaw rosyjskiej ropy.